

Projekty související s bydlením pro osoby romské národnosti v ČR

Zveřejnění dle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“)

Žádost o poskytnutí informace podle InfZ.

Žadatel požádal o poskytnutí:

- 1) informací ohledně finančních prostředků přidělených ČR, konkrétně Ministerstvu pro místní rozvoj (MMR), Evropskou unií (EU) na projekty související s bydlením specificky pro osoby romské národnosti v České republice během období financování EU 2014–2020 a 2021–2027;
- 2) dokumentů jasně dokládajících výši finančních prostředků využitých a realizovaných MMR v terénu na zahájení programů bydlení pro Romy v ČR v období financování 2014–2020 a 2021–2027;
- 3) dokumentů jasně dokládajících výši finančních prostředků využitých a realizovaných v terénu na zlepšení stávající bytové situace Romů v České republice, zejména na zlepšení stavu sociálně vyloučených lokalit, jako jsou Janov a Ústí nad Labem a mnoho dalších, a ubytoven, kde Romové žijí, ze strany MMR, obcemi a národními orgány v ČR během finančního období 2014–2020 a 2021–2027;
- 4) hodnotících zpráv, monitorovacích dokumentů nebo posudků předložených Evropské komisi, Evropskému účetnímu dvoru (ECA) nebo jakýmkoli jiným orgánům EU Ministerstvem pro místní rozvoj týkající se finančních prostředků použitých na bydlení pro Romy v období 2014–2020;
- 5) veškeré relevantní komunikace mezi vnitrostátními orgány České republiky a Evropskou komisí nebo příslušnými orgány EU týkající se správy, dohledu a/nebo čerpání výše uvedených finančních prostředků přidělených na integraci Romů, konkrétně na zajištění bydlení a zlepšení životních podmínek Romů v České republice od roku 2014 do současnosti.

Odpověď:

K jednotlivým dotazům žadatele Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) uvedlo následující:

Ad 1):

V daném období nebyly ze strany EU MMR přiděleny prostředky na zajištění bydlení specificky pro osoby romské národnosti. MMR je řídicím orgánem Integrovaného operačního programu (IROP) evropských fondů, který podporuje mimo jiné i sociální bydlení. Informace o něm jsou k dispozici na webových stránkách MMR. Podmínky podpory jsou stanoveny v tzv. výzvách, které určují cílové skupiny projektu; jsou jimi vždy lidé v bytové nouzi, přičemž výzvy obsahují výčet těchto skupin, někdy jsou mezi nimi výslovně uvedeni Romové, ovšem nikdy jako jediná cílová skupina. IROP nesleduje finanční prostředky přidělené ČR/MMR na projekty související s bydlením specificky pro osoby romské národnosti. IROP financuje sociální bydlení pro nájemníky bez ohledu na jejich etnicitu.

Pro období 2014-2020 bylo sociální bydlení součástí oblasti podpory Sociální integrace, bližší informace o ní včetně textu jednotlivých výzev a alokovaných finančních prostředků jsou k dispozici [zde](#).

Pro období 2021-2027 je sociální bydlení součástí oblasti podpory Sociální infrastruktura, bližší informace o ní včetně textu jednotlivých výzev a alokovaných finančních prostředků jsou k dispozici [zde](#).

Vedle evropských fondů též financování bydlení ze strany EU probíhá formou tzv. Národního plánu obnovy, z něhož je financován program Dostupné nájemní bydlení, administrovaný Státním fondem podpory investic. Bližší informace o něm jsou k dispozici [zde](#).

Romové jsou v ČR bohužel nadprůměrně zastoupeni mezi lidmi v bytové nouzi, což vede k tomu, že zmírňování bytové nouze, i když není cílené pouze na Romy, má přesto na romskou komunitu pozitivní dopad.

Ad 2):

Stejně jako v odpovědi na předchozí otázku platí, že ani ze státního rozpočtu není financován žádný program, který by podporoval bydlení Romů na základě etnické příslušnosti. Obdobně jako u programů financovaných EU platí, že jejich účelem je zmírňování bytové nouze, což má pozitivní dopady na romskou komunitu.

Přehled programů podpory bydlení ze státního rozpočtu včetně jejich finanční alokace je k dispozici na webu MMR [zde](#).

Dále od roku 2026 nabude účinnosti zákon č. 175/2025 Sb., o podpoře bydlení, který zavádí systematickou podporu zmírňování bytové nouze; rozsah podpory v příštím roce je předmětem jednání o sestavování státního rozpočtu. Mezi prioritními skupinami tohoto zákona jsou i osoby diskriminované na trhu s bydlením z rasových důvodů. Bližší informace o zákonu jsou k dispozici na webu MMR [zde](#).

Ad 3):

Zde MMR odkázalo na předchozí odpovědi. Úloha obcí v řešení bytové nouze je v ČR zcela zásadní, nicméně neexistuje žádná centralizovaná databáze o tom, kolik finančních prostředků na to všechny obce vydávají. Stejně tak MMR nemá k dispozici kompletní přehled o výdajích ostatních „národních orgánů“ na bydlení.

Ohledně prevence a řešení sociálního vyloučení v širším smyslu, tj. nejen v oblasti bydlení, lze zmínit činnost Agentury pro sociální začleňování, která byla v roce 2020 převedena z Úřadu vlády ČR do gesce MMR. Informace o její činnosti jsou k dispozici na jejích webových stránkách [zde](#). Případně lze konzultovat její výroční zprávy, které jsou k dispozici na tomto odkazu, po vybrání položky „Výroční zprávy a zprávy o činnosti (16)“ do menu „O Agentuře“: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/>.

Ad 4), 5):

MMR si dovolilo upozornit, že MMR nemá takové dokumenty k dispozici a ani není povinno je mít.